

MIRANTA ΞΑΦΑ

«Τότε η Ελλάδα θα εγκαταλειφθεί στην τύχη της»...

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ // ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗ

Το πακέτο μέτρων, που έχει αποφασιστεί από την ελληνική κυβέρνηση, εξυπηρετεί τον στόχο της δημοσιονομικής προσαρμογής ή καθιστά ακόμη πιο μακρινή την επάνοδο στον δρόμο της ανάπτυξης;

Η μεγάλη καθυστέρηση στη λήψη μέτρων φέτος, λόγω εκλογών και ατέρμονων διαπραγματεύσεων μεταξύ των κυβερνητικών εταίρων, έχουν κοστίσει ακριβά στην οικονομία. Οι ίδιοι που υπέγραψαν το δεύτερο Μνημόνιο, τον Φεβρουάριο, ψάχνουν οκτώ μήνες αργότερα τα μέτρα για να το υλοποιήσουν. Κάθε μήνα που περνάει επιχειρήσεις κλείνουν και χάνουν τη δουλειά τους 30.000 εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, ενώ η καθυστέρηση στην ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών παρατείνει την πιστωτική ασφυξία. Βρισκόμαστε σε ένα φαύλο κύκλο, χωρίς φως στην άκρη του τούνελ, όσο δεν εφαρμόζουμε τις διαρθρωτικές αλλαγές που θα καταστήσουν την οικονομία ανταγωνιστική. Γραφειοκρατία, κλειστά επαγγέλματα, υπερ-ρύθμιση της αγοράς εργασίας, εμπόδια εισόδου στις αγορές, ελάχιστες αμοιβές, εγγυημένα περιθώρια κέρδους, ολιγοπλατιακές πρακτικές, φόροι υπέρ τρίτων, όλα αυτά οδηγούν στην ακρίβεια και καθιστούν την Ελλάδα μη ανταγωνιστική. Αν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις είχαν εφαρμοστεί, η προσφορά αγαθών και υπηρεσιών θα είχε αυξηθεί και η προσαρμογή θα είχε επιτευχθεί με λιγότερο αρνητικές επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία.

Μπορεί η συνεχής επιβολή νέων φόρων και οι περικοπές δαπανών, ακόμη και κοινωνικής φύσεως, να επιτρέψουν στην αγορά και στην οικονομία να «ανασάνονν»; Πώς θα προκύψουν επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας σε μία οικονομία, όπου τα μέτρα πολιτικής αυτοτροφοδοτούν την ύφεση, η οποία μέχρι στιγμής είναι ένα ατελείωτο σπιράλ;

Αυτό που πρέπει να γίνει κατανοητό είναι ότι όσα χρήματα και να πέσουν στην αγορά, θα διαρρεύσουν σε εισαγωγές όσο η ελληνική οικονομία παραμένει μη ανταγωνιστική. Το βάρος της προσαρμογής πρέπει να πέσει στις διαρθρωτικές αλλαγές που θα ενισχύσουν την επιχειρηματικότητα και τον ανταγωνισμό, στη συρρίκνωση του κράτους, και στη συλλογή των φόρων στο πλαίσιο ενός αναμορφωμένου, απλού φορολογικού συστήματος με χαμηλούς συντελεστές. Χρειάζεται επίσης ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο, προσανατολισμένο σε επενδύσεις και εξαγωγές υπηρεσιών που βασίζονται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Ελλάδας - το κλίμα και την ελληνική ιστορία και παιδεία. Η κρίση δεν αντιμετωπίζεται με περισσότερη κατανάλωση, αλλά μόνο με την επιστροφή της επενδυτικής εμπιστοσύνης ώστε να δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις, νέες θέσεις εργασίας, νέος πλούτος, βασισμένος σε μία ανταγωνιστική και παραγωγική οικονομία. Πιστεύετε ότι θα μπορούσε να είχε προτιμηθεί ένα μείγμα μέτρων με μεγαλύτερες περικοπές στον δημόσιο τομέα, προκειμένου να μην υποστούν και άλλες απώλειες λ.χ. ο ιδιωτικός τομέας και οι συνταξιούχοι;

Αν είχαν εφαρμοστεί έγκαιρα διαρθρωτικά μέτρα περικοπής των δαπανών με την ηλεκτρονική συνταγογράφηση, ενιαίο μισθολόγιο σε όλο το Δημόσιο, ενιαία αρχή πληρωμών, διπλογραφικό σύστημα στα νοσοκομεία κ.λπ., θα μειωνόταν η ανάγκη για οριζόντιες περικοπές. Μέχρι στιγμής ο περιορισμός των δαπανών εξαντλήθηκε στις οριζόντιες περικοπές, τη μείωση των δημοσίων επενδύσεων, και τις απλήρωτες υποχρεώσεις προς τους ιδιώτες προμηθευτές και εξαγωγείς, που βαθαίνουν την ύφεση. Δεν έχει γίνει καμία κυβερνητική προσπάθεια επαναπροσδιορισμού των ορίων και του ρόλου του κράτους, καμία προσπάθεια ανασυγκρότησης της Δημόσιας Διοίκησης περιορίζοντας συγχρόνως τους υπαλλήλους της, καμία προσπάθεια αφαίρεσης από το σπάταλο και αναποτελεσματικό κράτος δραστηριοτήτων που ο ιδιωτικός τομέας αποδεδειγμένα μπορεί να φέρει σε πέρας καλύτερα και φθηνότερα (διοίκηση νοσοκομείων, διαχείριση σκουπιδιών, συλλογή φόρων). Το Δημόσιο ζει παρασιτικά επιβαρύνοντας υπέρμετρα τον ιδιωτικό τομέα. Όσο δεν συρρικνώνεται το Δημόσιο και δεν λύνονται τα προβλήματα της πολυπλοκότητας και της αβεβαιότητας στο φορολογικό

και ρυθμιστικό πλαίσιο, δεν πρόκειται η Ελλάδα να προσελκύσει επενδύσεις και να γίνει ανταγωνιστική.

Πρέπει να φτάσουμε σε απολύσεις από το Δημόσιο;

Για να ξεπεράσουμε την κρίση, πρέπει να ξεπεράσουμε κάποια ταμπού, να δούμε πέρα από το στενό ιδεολογικό πλαίσιο του κρατισμού που προώθησε το σημερινό χρεοκοπημένο μοντέλο οικονομικής και πολιτικής διακυβέρνησης. Γιατί αρνούμαστε να συζητήσουμε για απολύσεις στο Δημόσιο, τη στιγμή που το έχει πράξει ακόμη και η κυβέρνηση της κομμουνιστικής Κούβας; Ποιους προσπαθεί να προστατεύσει ο κ. Κουβέλης, που αρνείται όχι μόνο τις απολύσεις αλλά και την εφεδρεία; Αυτούς που προσέλαβαν οι κυβερνητικοί του εταίροι την περασμένη τριακονταετία; Την ίδια ώρα που αποκλείει τις απολύσεις στο Δημόσιο, το πολιτικό κατεστημένο αδιαφορεί για τους 600.000 ιδιωτικούς υπαλλήλους που έχασαν τη δουλειά τους από την αρχή της κρίσης, εκσφενδονίζοντας την ανεργία στο 24%. Η πελατειακή προσέγγιση του πολιτικού συστήματος, εκτός από άδικη είναι και ανήθικη, διότι χρεώνει τα παιδιά μας, για να συντηρεί κομματικές και συνδικαλιστικές στρατιές στο Δημόσιο.

Εκτιμάτε ότι έχει απομακρυνθεί εντελώς ο κίνδυνος εξόδου από το ενρώ και απαιτείται απλά η χώρα να διαχειριστεί τις συνέπειες της βαθιάς εσωτερικής υποτίμησης από εδώ και πέρα;
Ο κίνδυνος της εξόδου είναι υπαρκτός, αν η Ελλάδα δεν εφαρμόσει τα μέτρα που θα εξασφαλίσουν την ανάκαμψη και τη δημιουργία πρωτογενούς πλεονάσματος, ώστε μπορεί να πληρώνει τους τόκους πάνω στο δημόσιο χρέος με ίδιους πόρους, χωρίς να προσφεύγει σε δανεισμό, για να σταθεροποιηθεί το χρέος. Οι εταίροι μας στην Ευρωζώνη και το ΔΝΤ έχουν την εύλογη επιθυμία να πάρουν πίσω τα δανεικά και δεν σκοπεύουν να ρίχνουν χρήματα σε μία μαύρη τρύπα. Παραδόξως, η μεγαλύτερη απειλή για την Ελλάδα είναι η σταθεροποίηση των χωρών στην περιφέρεια της Ευρωζώνης και η θωράκιση της κεφαλαιακής επάρκειας των ευρωπαϊκών τραπεζών, ώστε να αντέξουν τις ζημίες από τα κρατικά ομόλογα στα χαρτοφυλάκιά τους. Τότε ή Ελλάδα θα εγκαταλειφθεί στην τύχη της, καθώς θα έχει περιοριστεί σημαντικά ο κίνδυνος να πληγεί ολόκληρη η Ευρωζώνη από μία ελληνική χρεοκοπία και ενδεχόμενη επιστροφή στη δραχμή.

Απαραίτητο ένα νέο «κούρεμα» του χρέους

Διαβλέπετε πιθανό νέο «κούρεμα» του ελληνικού χρέους, προκειμένου να καταστεί βιώσιμο;
Το πρόγραμμα σταθεροποίησης βρίσκεται εκτός τροχιάς. Το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2013 δείχνει ότι το χρέος θα ανέλθει στο 179% του ΑΕΠ το 2013, από 167% που προέβλεπε το δεύτερο Μνημόνιο. Θεωρώ επομένως ότι η επιμήκυνση που επιδιώκει η κυβέρνηση είναι λάθος προτεραιότητα, διότι απλώς θα συσσωρεύσει νέο χρέος και θα παρατείνει την αβεβαιότητα. Αυτό που πρέπει να επιδιώξει είναι το «κούρεμα» του επίσημου χρέους που οφείλει στους εταίρους και στην ΕΚΤ, ώστε να μειωθεί αντίστοιχα και το πρωτογενές πλεόνασμα που απαιτείται για να σταθεροποιηθεί το χρέος. Το ΔΝΤ από το καταστατικό του δεν επιτρέπεται να δανείσει σε χώρες με μη βιώσιμο χρέος. Εξ άλλου η κ. Λαγκάρντ προειδοποίησε πρόσφατα ότι η μείωση του ελληνικού δημοσίου χρέους «πρέπει να είναι τμήμα της εξίσωσης».

ΦΑΥΛΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Η κ. Ξαφά τονίζει πως η οικονομία έχει εισέλθει σε φαύλο κύκλο, χωρίς να είναι ορατό το φως στο βάθος του τούνελ.

ΑΔΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΗΘΙΚΗ

Την ίδια ώρα που αποκλείει τις απολύσεις στο Δημόσιο, το πολιτικό κατεστημένο αδιαφορεί για τους 600.000 ιδιωτικούς υπαλλήλους που έχασαν τη δουλειά τους από την αρχή της κρίσης, εκσφενδονίζοντας την ανεργία στο 24%. Η πελατειακή προσέγγιση του πολιτικού συστήματος, εκτός από άδικη είναι και ανήθικη, διότι χρεώνει τα παιδιά μας, για να συντηρεί κομματικές και συνδικαλιστικές στρατιές στο Δημόσιο.

- * Πρώην στέλεχος του ΔΝΤ, Σύμβουλος Επενδύσεων E.F. Consulting και μέλος της κεντρικής επιτροπής της ΔΡΑΣΗΣ